

De Westlander en zijn moNument

Een villa aan de Naaldwijkse Dijkweg

“Het Witte Huis” van Naaldwijk met zijn opvallende details

In de rubriek 'De Westlander en zijn moNument' staan karakteristieke en herkenbare bouwwerken in Westland centraal. Zowel het verleden als het heden worden in deze artikelen belicht; vandaar 'moNument'. Een onbekende architect ontwierp deze woning in 1919 voor een Naaldwijkse Dominee. Een verkorte versie van dit artikel stond in Het Hele Westland van 1 mei 2019.

door Piet van der Valk

Aan de Dijkweg 69, vroeger was dit huisnummer 57, staat een hele ruime maar zeker ook fraaie woning, “Ons hoekje” heette het maar in de Volksmond werd het ook wel “Het Witte Huis” genoemd. De driehoekige kavel waar de woning op werd gebouwd wordt aan de voorzijde begrensd door de Dijkweg en aan de achterzijde door de loop van de historische stoomtram, die in 1907 daar werd gelegd als verlenging naar ‘s-Gravenzande.

Stijl

De woning werd in 1920 gebouwd in een nieuwe historiserende stijl. In deze stijl greep men terug op de Lodewijk XVI-stijl uit het laatste kwart van 18e eeuw. Maar er waren meer invloeden, invloeden uit het Neoclassicisme en de Chaletstijl van rond 1900 vindt men er in terug. Dit betekent dus een mix van stijlenmerken zou men kunnen zeggen. Deze woning aan de Dijkweg is ontegenzeggelijk een schitterend voorbeeld uit deze tijd. Kijk naar de overgang van het steeds metselwerk naar stucwerk, met name de lateivorm boven de buitenkozijnen. Ook naar de voordeur inclusief de gestucte gewelfde luifel op decoratieve consoles. De dak- en goot-overstekken en de prachtige serre aan de noordgevel

Foto vanaf de Dijkweg

foto PvdV

en verdere detailleringen. De naam van architect van dit pand hebben we helaas niet gevonden, of moeten we zeggen nog niet kunnen achterhalen. Hoewel we weten, dat hoop soms ook “uitgestelde teleurstelling” betekent, hopen we toch dat iemand weet welke architect hieraan gewerkt heeft in 1919. De woning werd gebouwd door de Naaldwijkse aannemer A.A. Vroeg. Hij deed namens de opdrachtgever J.H. Lamping het verzoek aan burgemeester en wethouders deze villa te kunnen bouwen. Bekend van deze aannemer is dat hij in 1909 de Naaldwijkse veiling aan het Zuideinde bouwde. Het aannemingsbedrijf bestond al langer en was al diverse malen van vader op zoon overgegaan en zijn overgrootvader werkte aan het begin van de 19de eeuw zelfs nog aan het huis te Honselaarsdijk.

Dominee

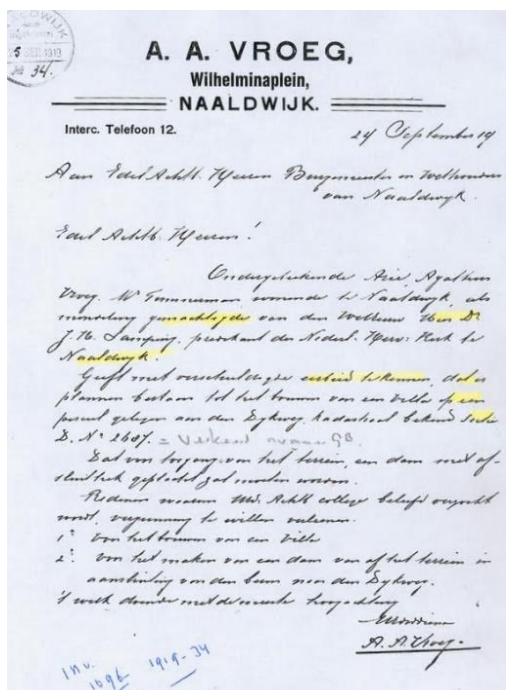
De opdrachtgever van deze woning was niemand minder dan de Naaldwijkse dominee Jan Hendrik Lamping (1847–1934). Hij werd geboren in Lobith en komt uit een familie, die van vader op zoon meerdere dominees voortbracht, voor de verschillende Protestantse Gemeenschappen van Nederlands Hervormde signatuur. Zijn voorganger Ds. Colenbrander nam in november 1890 afscheid. Pas na 11 maanden kon ds. Lamping zijn opvolging in Naaldwijk bevestigen. Hij betrok met zijn vrouw Neeltje Kooy (1863-1952) en een dochtertje Anna Marie van ruim een jaar oud, in oktober 1891 de Pastorie aan het Wilhelminaplein te Naaldwijk. Jan Hendrik Lamping had een heldere blik van zijn taak in Naaldwijk en stelde zich op als een, zeker voor die tijd, eigentijdse en betrokken dominee die ook een sterk voorstander was van een scheiding tussen kerk en staat. Hij vervulde ook diverse nevenfuncties binnen de Nederlands Hervormde Gemeenschap van Naaldwijk. Zo was hij voor langere tijd bestuurslid van de woningbouwvereniging Jacob van Campen en was hij bestuurslid van de Vereniging Hulp en Voorzorg. Tevens participeerde hij in een Comité, dat op initiatief van de mevrouw Modderman-de Ridder ondervoede kinderen uit de grote stad, enige weken op het platteland liet verblijven om aan te sterken.

Ds. J.H. Lamping, archief:
N.H. Kerk

Emeritaat

Maar na ruim 28 jaar, besloot hij op 73-jarige leeftijd met emeritaat te gaan. Dit hield wel in dat hij de pastorie diende vrij te maken voor zijn opvolger Ds. J.P. de Graaff. Vandaar de inspanning van aannemer A.A. Vroeg, vergunning te verkrijgen om een villa te kunnen bouwen op het door Lamping

Brief bouwer Vroeg aan B&W van Naaldwijk, archief N.H. kerk

gekochte perceel aan de Dijkweg. Opvallend is wel dat dominee Lamping de woning, in het jaar dat deze werd gebouwd, al doorverkoopt aan zijn schoonzoon Willem Oddens 1887-1945 tandarts en in 1913 gehuwd met zijn dochter Anna Maria Lamping (1890-1970). Haar naam staat op de gedenksteen, in de gevel nabij de voordeur, als degene die op 3 maart 1920 de eerste steen heeft gelegd. Mogelijk waren er plannen, dat Willem Oddens in Naaldwijk een tandartspraktijk zou beginnen. Het is er echter nooit van gekomen en Willem behield zijn praktijk aan de W. Pymontkade 115 en Stadhouderslaan 5 in Den Haag en durfde het kennelijk nog niet aan zich ook in Naaldwijk te vestigen. Er verschenen overigens in 1926 en 1928 wel advertenties van Oddens in de toenmalige Westlandsche Courant. Dit zou een verklaring kunnen zijn waarom de woning zo groot was uitgevallen. Jan Hendrik Lamping overleed op 19 januari 1934 op 86 jarige leeftijd. Aan het eind van datzelfde jaar verhuisde tandarts C. Langerveld van de Geestweg, waar hij zich in 1925 vestigde, naar de naastliggende kavel met huisnummer 67. Zie het artikel van 21 december 2016 in Het Hele Westland.

De woning blijft aantrekkelijk

De Kerkvoogdij van de Nederlands Hervormde Gemeente in Naaldwijk probeerde het pand in 1944 te kopen en/of te huren voor een tweede predikant. Dochter Anna Maria had begrip voor het verzoek maar kon daar geen gehoor aan geven. Een jaar later overleed haar man Willem Oddens. Waarschijnlijk mede als gevolg van het woningtekort na de tweede wereldoorlog was er in 1947 inwoning bij de weduwe mevr. Neeltje Kooy. Met de volkstelling van 1947 werd vastgelegd dat er een dame mevr. Fuykschot woonde, zij gaf heilgymnastiek en massage. Ook het gezin Wagenaar-van Driel was daar recent met een pasgeboren kind (Cornelis) gaan wonen. Nadat Neeltje in 1949 naar haar dochter in Den Haag was vertrokken werd het pand verkocht. Een zekere Willem Fredrik Bloemen gehuwd met Maria Petronella Valstar heeft het pand mogelijk voor kortere tijd bewoond.

Kuyvenhoven

Jaap & Grietje (sober gekleed ivm haar eerder dat jaar overleden vader)

Het pand werd gekocht door Jacob Kuyvenhoven, koopman en exporteur van groenten en fruit. Jacob was de oudste zoon van Karel Vincentinus Kuyvenhoven en Krijna Klazina Hofland, de bewoners van "Onder het Stroodak" op de hoek van de Geestweg en de Secr. Verhoeffweg te Naaldwijk. Hij, was eerder gehuwd met Grietje van der Herberg en zij hadden samen 5 kinderen, toen Grietje op 35 jarige leeftijd in maart 1945 kwam te overlijden. Jacob hertrouwde eind 1946 met Aaltje Veldhuijzen van Zanten en samen kregen ze nog twee kinderen.

Jaap en Aaltje archief: Kuyvenhoven

Gedurende het verblijf van de familie Kuyvenhoven hebben zich enkele kleine wijzigingen voltrokken. Van kolen ging men ook hier over naar olie later naar gas en de sanitaire ruimtes kregen de nodige aandacht. Men zou overigens de indruk kunnen krijgen dat de twee schoorstenen op het hoge dak later verhoogd zijn en alleen de twee schoorsteenkapen ontbreken. Maar tot verbazing bleken de

Oude foto Dijkweg naar 's-Gravenzande, Foto arch. Gerard Beijer

schoorstenen al op de originele bouwtekening te staan, zoals ze nu op het dak staan. Smaller naar boven en met andere stenen uitgevoerd. Na de tweede wereldoorlog werd er in dergelijke woningen het een en ander gewijzigd, aanpassing aan de nieuwe tijd moet de onderliggende gedachte zijn geweest. Neem bijvoorbeeld de binnendeuren, deze werden aan beide zijden vaak voorzien van een plaat hardboard en daarna werden ze met gebroken witte verf strak afgeschilderd.

De Westlandse moeders vonden het in die tijd kennelijk belangrijk, eenvoudiger en sneller te kunnen werken, om zo het interieur met een stofdoek en een ragebol te bewerken. En zo verdween ook in deze woning de prachtige geprofileerde binnendeuren met glas in lood ramen. Soms bleef dat helaas niet alleen tot het interieur beperkt, in een beperkt aantal gevallen werden zelfs twee fraaie kozijnen uit een voorgevel gesloopt om die te vervangen door één groot

bruin hardhouten kozijn, zonder draairamen maar met een lang aluminium ventilatierooster als tegemoetkoming. Gelukkig zagen we jaren later dat ook dergelijke fouten werden ingezien en werd de boel weer in de originele staat teruggebracht. Het pand aan de Dijkweg bleef tot 1999 in bezit van de familie. De kinderen van Jaap en Ali kwamen in onderhandeling over de verkoop van het pand met de familie Kouwenhoven, onder het mom van “een Kuyvenhoven-huis wordt een Kouwenhoven-huis” en dat was een eerste stap waarin beide families elkaar goed konden vinden.

Kouwenhoven

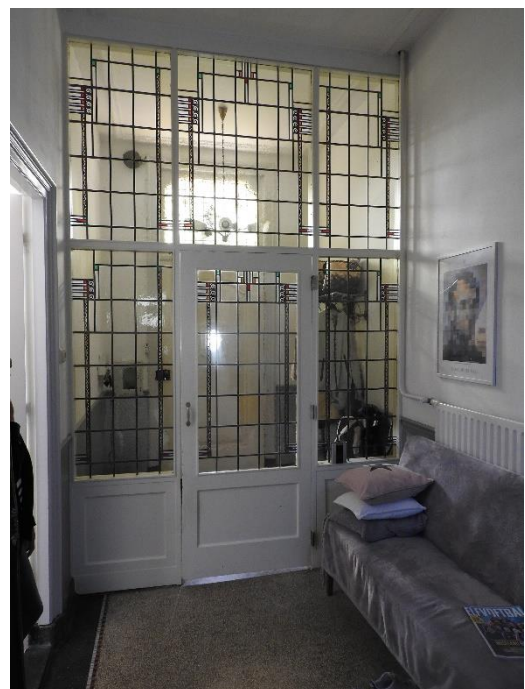
Vanaf 1999 kwam het pand in eigendom van Wil en Petra Kouwenhoven. Zij betrokken de woning met hun 5 kinderen en hebben er tot 2005 gewoond. Zij hebben het pand qua interieur, voor een deel weer teruggebracht naar de oorspronkelijke uitstraling. De binnendeuren werden ontdaan van het hardboard en de details van de trappartij hersteld. Ze vonden oude, zware radiatoren met antieke handkranen en plaatste deze in de woning. Echter de nadrukkelijke wens van Wil en Petra bleek toch iets heel anders, namelijk een camping in Frankrijk te kunnen starten en de uitvoering van deze wens won het uiteindelijk toch ook van dit prachtige huis. Zie roussel.nl

radiatorkraan, foto PvdV

Sandra Kouwenhoven, actief als advocaat, vertelt in haar werkkamer dat zij, met haar man Martin Kouwenhoven en hun twee kinderen, de woning in 2005 van Wil en Petra hebben gekocht. Ook zij zijn ervan overtuigd dat het pand, dat een gemeentelijk monument werd, het verdient goed onderhouden te worden. Maar het vraagt veel, om dat professioneel en monumentaal verantwoord te doen. De stap om in de toekomst ook dergelijke woningen gasloos te maken, zonnepanelen te plaatsen e.d. kan ook de nekslag voor dergelijke monumenten betekenen. De overheid en met name Gemeenten dienen zich hier rekenschap van te geven. Er moet hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid liggen wanneer de klimaatplannen voor dergelijke monumenten moeten worden doorgevoerd. Zij maakten het werk van hun broer en schoonzuster verder af, het schilderwerk van de buitengevels,

De koperen pomp in de keuken, foto: PvdV

deur naar de entree hal, foto PvdV

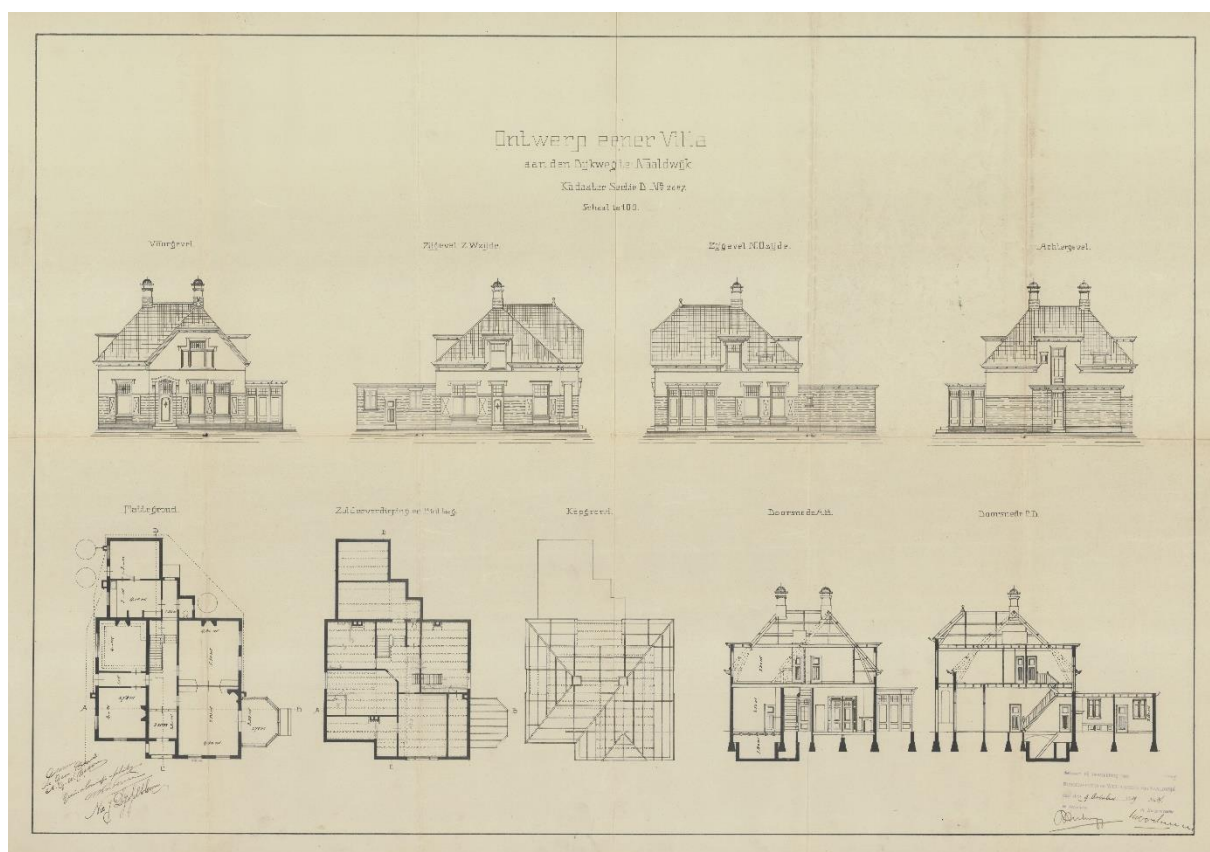
sierluiken, de verdere afwerking en aankleding van de woning werd opgepakt. Zoals de glas in loodwerk in de ramen en deuren werd gerepareerd en de originele gedecoreerde stucplafonds werden hersteld. Ook de geelkoperen handpomp in de keuken, om het grondwater op te pompen, is nog aanwezig. Allemaal elementen die deze woning tot een belangrijk gemeentelijk monument op deze plek maken.

Detail van het stucplafond, foto: PvdV

Status

Tot slot werd 'deze villa te Naaldwijk', zoals dat op originele tekening staat, op 6 mei 2013 aangewezen als gemeentelijk monument van de gemeente Westland. De gebruikte dakpannen zijn Mulden pannen, dit in tegenstelling tot de vermelde pannen in "Inventarisatie Historisch Waardevolle Objecten" van de gemeente Westland.

Originele bouwtekening woning Dijkweg 69,

tekening: Historisch Archief Westland

Wilt u reageren dit artikel of bent u bezitter of bewoner van een monument? Mail dan naar pamvdvalk@gmail.com. Deze rubriek kwam tot stand in samenwerking met de Monumentencommissie van gemeente Westland. Bronnen: Internet, dhr. Arnold Knoppert archivaris Ned. Hervormde Kerk Naaldwijk, de familie Kuyvenhoven, Historisch Archief Westland, Gerard Beijer en de huidige eigenaren.